

9. juni 2008

FORKERTE TAL I DEBATTEN OM KVALITETFONDEN:

INVESTERINGSAMBITION LANGT MINDRE END FØRST ANTAGET

Finansministerens Økonomisk Redegørelse fra maj 2008 viser, at regeringen reducerer rammerne for kommuners og regioners investeringer med 2,1 mia. kr. i forhold til det beløb, som de var stillet i udsigt før valget. Det svarer til en reduktion på 88 pct. En tredjedel af den lavere investeringsvækst, svarende til 0,7 mia. kr., kan forklares med overskridelser af rammerne i 2008, mens to tredjedele af forklaringen er, at regeringen har sænket ambitionsniveauet i 2009 med 1,4 mia. kr.

Regeringen slækker gevaldigt på det investeringsløft, som den lagde op til i forbindelse med præsentationen af 2015-planen før valget i efteråret.

Regeringen ville ifølge 2015-planen løfte investeringer i sundhedssektoren, folkeskoler, daginstitutioner og ældrepleje med 2,4 mia. kr. (2008-priser) jf. finansministerens svar til Finansudvalget¹. Nu viser det sig imidlertid, at regeringen har nedjusteret investeringsvæksten med 2,1 mia. kr.². Det fremgår af tal fra den netop offentliggjorte Økonomisk Redegørelse fra Finansministeriet, som AE har analyseret.

De 2,1 mia. kr. er en langt større nedjustering end det tal, som i de seneste dage har været fremme i debatten, hvor det har fremgået, at væksten er nedjusteret med 1 mia. kr. Men det faktiske tal er, at væksten er nedjusteret med 2,1 mia. kr., sådan at væksten reelt er på 300 millioner i 2009 – og altså ikke 1½ mia. kr., som det er fremgået af debatten.

En del af forklaringen på den lavere investeringsvækst i 2009 skal muligvis findes i, at kommunerne og regionerne har overskredet deres budgetrammer i 2008. Men hovedforklaringen på det lavere investeringsniveauet i 2009 skyldes, at regeringen har sænket ambitionsniveauet i 2009 med 1,4 mia. kr. i forhold til det, der er lagt op til i 2015-planen. En tredjedel af den lavere investeringsvækst, svarende til 0,7 mia. kr., kan således forklares med overskridelser af rammerne i 2008, mens to tredjedele af forklaringen er, at regeringen har sænket ambitionsniveauet i 2009 med 1,4 mia. kr. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Offentlige investeringer ifølge Finansministeriets opgørelser

	Maj 2008	September 2007	Forskel
	----- Mia. kr. (2008-priser) -----		
2008-niveau for offentlige investeringer	31,2	30,5	0,7
2009-niveau	31,5	32,9	-1,4
Løft fra 2008-2009 sfa. af Kvalitetsfond	0,3	2,4	-2,1

Anm.: I årets priser er niveauet i 2009 lig 32,2 mia. kr., omregningen til 2008-priser sker ved at dividere med 1,023, eftersom deflatoren angives til at stige med 2,3%

Kilde: AERådet pba. Finansministeriets Økonomisk Redegørelse, maj 2008 (side 173, tabel B1) og Finansministeren (10. september 2007), Endeligt svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 74 af 29. august 2007.

¹ Finansministeren (10. september 2007), Endeligt svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 74 af 29. august 2007

² Finansministeriets Økonomisk Redegørelse, maj 2008 (side 173, tabel B1)
<http://www.fm.dk/1024/visPublikation.asp?artikelID=10073#6.1>

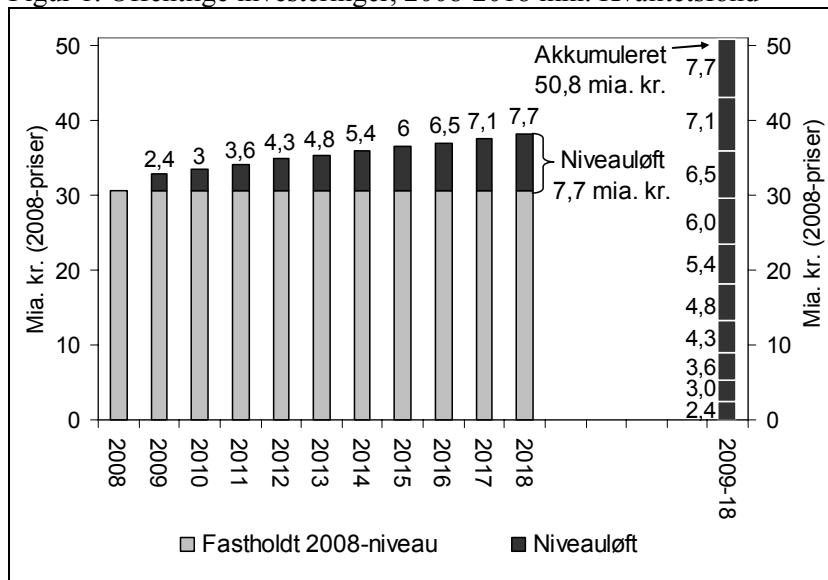
I virkeligheden er regeringens kvalitetsfond til et ”ekstraordinært løft” i offentlige bygninger varm luft.

Således er der tale om talmagi, når regeringen siger, at der er 50 mia. kr. i Kvalitetsfonden. Der anvendes en højst utraditionel akkumuleringsmetode, som kan få selv små tal til at se meget store ud. Det fremgår af figur 1.

Kvalitetsfonden dækker reelt over et niveauløft i de offentlige investeringer på 7,7 mia. kr. i 2008-priser fra 2008 til 2018. Men ved at summere/akkumulere niveaustigningerne i de enkelte år i forhold til et fastholdt 2008-niveau, dvs. summen af de mørkegrå søjler i figur 1, fremkommer de godt 50 mia. kr., som regeringen reklamerer med.

Hvis regeringen regnede på samme måde i forhold til sine skattelettelser, vil skattelettelserne på knap 10 mia. kr. i løbet af ti år (svarende til den periode, der regnes med for Kvalitetsfonden) svare til skattelettelser på ca. 100 mia. kr.

Figur 1. Offentlige investeringer, 2008-2018 inkl. Kvalitetsfond

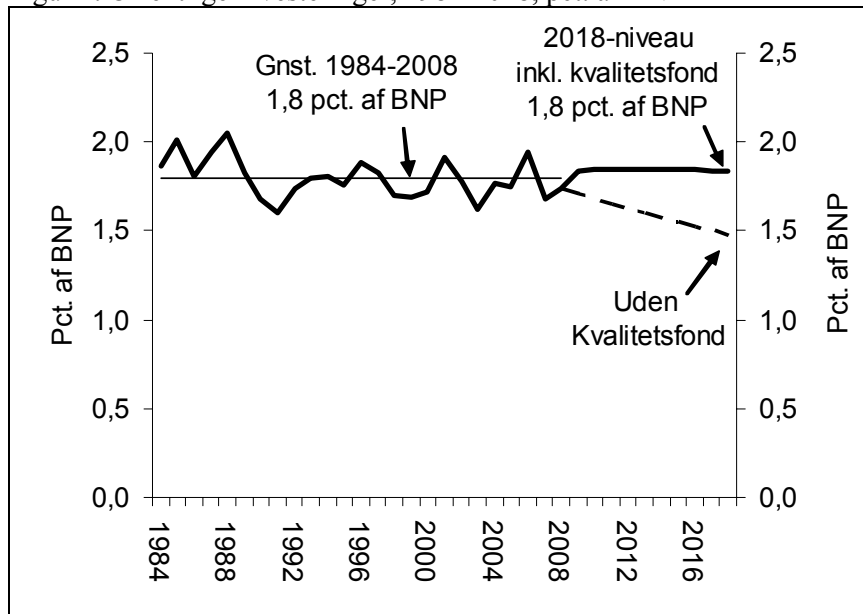

Kilde: AErådet pba. Finansministeriet (10. september 2007), Endeligt svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 74 af 29. august 2007 og AErådet.

Samtidigt viser tal fra Finansministeriet, at de offentlige investeringer i 2018, når Kvalitetsfonden er fuldt indfaset, udgør præcist samme andel af samfundskagen, som investeringerne har udgjort de seneste 25 år. Det fremgår af figur 2. Det er status quo og der er altså ikke tale om et ekstraordinært løft i forhold til det, som vi har set historisk.

Samlet set er konklusionen, at synes man ikke, at de offentlige investeringer har været tilstrækkelig i sundhedsvæsenet, folkeskole, daginstitutioner mv. de seneste år, så vil man heller ikke være tilfreds i de kommende år. Regeringens investeringsambitioner er nemlig langt mindre end det billede, regeringen forsøger at male.

Figur 2. Offentlige investeringer, 1984-2018, pct. af BNP

Kilde: AErådet pba. ADAMs databank og Finansministeriet (10. september 2007).